

Capitulum Secundum

To Be Memorized This Capitulum

Expressions

ex nihilō = out of nothing

etc. = et cētera = and the rest, and the others

mea culpa = my fault, my blame

e.g. = exemplī grātia = for example

alma māter = nurturing mother (one's former school)

Scripture

Tū es Fīlius Deī.

You are the son of God.

Mark 3:11

Model Questions and Answers

Quis est Mārcus? Mārcus puer Rōmānus est.

Quis pater Mārcī est? Iūlius pater Mārcī est.

Quae est māter Mārcī? Māter Mārcī est Aemilia.

Quae est Iūlia? Iūlia est puella Rōmāna.

Quī sunt filiī Iūliī? Fīliī Iūliī sunt Mārcus et Quīntus.

Cuius servus est Dāvus? Dāvus servus Iūliī est.

Quot liberī sunt in familiā? In familiā Iūliī sunt trēs liberī.

Cuius servus est Mēdus? Mēdus servus meus est.

Quot servī sunt in familiā tuā? In familiā meā sunt centum servī.

LL – Capitulum Secundum – Vocābula Vetera (Old/Review Vocabulary)

Give the English equivalent for each of these review words.

<u>Latin</u>	<u>Part of Speech</u>	<u>English</u>
est	verb	_____
et	conjunction	_____
sunt	verb	_____
quoque	conjunction	_____
nōn	adverb	_____
sed	conjunction	_____
-ne?		_____
ubi?	interrogative	_____
magnus, magna, magnum	adjective	_____
parvus, parvus, parvum	adjective	_____
multī, multae, multa	adjective	_____
paucī, paucae, pauca	adjective	_____
num?	interrogative	_____
quid?	interrogative	_____
numerus	noun	_____
ūnus, ūna, ūnum	adjective	_____
duo, duae, duo	adjective	_____
trēs, trēs, tria	adjective	_____
prīmus, prīma, prīmum	adjective	_____
secundus, secunda, secundum	adjective	_____
tertius, tertia, tertium	adjective	_____
vocābulum	noun	_____
capitulum	noun	_____
mīlle	adjective	_____
sex	adjective	_____

LL – Capitulum Secundum – Vocābula Nova

Give the part of speech and the English equivalent for each of these new Latin words.

Parts of speech included in this capitulum include:

noun – names a person, place, thing, or idea

verb – expresses action or state of being

adjective (adj.) – modifies/describes a noun

conjunction (conj.) – joins together words, phrases, or clauses

prepositions (prep.) – connects a noun to the rest of the sentence

<u>Latin</u>	<u>Lēctiō</u>	<u>Versus</u>	<u>Part of Speech</u>	<u>English</u>
vir	I	1	_____	_____
fēmina	I	1	_____	_____
puer	I	2	_____	_____
puella	I	3	_____	_____
-que = _____	I	9	_____	_____
Mēdusque = _____				
familia	I	9	_____	_____
pater	I	9	_____	_____
māter	I	10	_____	_____
filius	I	12	_____	_____
filia	I	14	_____	_____
quis?	I	15	_____	_____
quae?	I	16	_____	_____
quī?	I	20	_____	_____
liberī	I	21	_____	_____
servus	II	26	_____	_____
dominus	II	26	_____	_____
ancilla	II	31	_____	_____
domina	II	31	_____	_____
cuius?	II	35	_____	_____
quot?	II	37	_____	_____

LL – Capitulum Secundum – Vocābula Nova

<u>Latin</u>	<u>Lēctiō</u>	<u>Versus</u>	<u>Part of Speech</u>	<u>English</u>
centum = _____	II	40	_____	_____
cēterī, cēterae, cētera	II	59	_____	_____
meus, mea, meum	III	66	_____	_____
tuus, tua, tuum	III	67	_____	_____
ecce	III	81	_____	_____
liber	III	81	_____	_____
antīquus, antīqua, antīquum	III	81	_____	_____
novus, nova, novum	III	81	_____	_____
novus ↔ _____				
titulus	III	82	_____	_____
pāgina	III	85	_____	_____
masculīnum	Gram. 95		_____	_____
masculīnum < _____ = _____				
fēminīnum	Gram. 96		_____	_____
fēminīnum < _____				
neutrum	Gram. 97		_____	_____
genetīvus	Gram. 105		_____	_____

Capitulum Secundum

Lēctiō Prīma (versūs 1-24)

Exercitium 2.1.1

Over each underlined word, write either “sing.” or “pl.” to indicate whether the word is *singulāris* or *plūrālis*.

1. Iūlius vir Rōmānus est.
2. Mārcus est puer Rōmānus. Quīntus quoque puer Rōmānus est.
3. Mārcus et Quīntus nōn virī, sed puerī sunt.
4. Virī sunt Iūlius et Mēdus et Dāvus.
5. Aemilia fēmina Rōmāna est. Dēlia et Syra quoque sunt fēminae.
6. Iūlia est puella Rōmāna, nōn fēmina Rōmāna.
7. Mārcus et Quīntus nōn puellae, sed puerī sunt.

Exercitium 2.1.2

Fill-in each blank with one of the following words.

<u>singulāris</u>	<u>plūrālis</u>
vir	virī
fēmina	fēminae
puer	puerī
puella	puellae

1. Mārcus _____ Rōmānus est; Iūlia est _____ Rōmāna.
2. Iūlius est _____ Rōmānus; Aemilia _____ Rōmāna est.
3. Mārcus nōn puella, sed _____ est.
4. Mārcus et Quīntus sunt _____, nōn puellae.
5. Iūlius et Mēdus nōn puerī, sed _____ sunt; Dāvus quoque _____ est.
6. Nōn virī, sed _____ sunt Aemilia et Dēlia; Syra quoque _____ est.

Exercitium 2.1.3

Translate the following from Latin into English.

1. Iūlius vir Rōmānus est. _____
2. Mārcus est puer Rōmānus. _____
3. Iūlia est puella Rōmāna. _____
4. Aemilia fēmina Rōmāna est. _____
5. Mārcus et Quīntus nōn virī, sed puerī sunt.

6. Estne fēmina Iūlia? _____
7. Nōn fēmina, sed parva puella est Iūlia.

Translate the following from English into Latin.

8. Quintus is a Roman boy. _____
9. Julia is not a boy but a girl. _____
10. Is Marcus a man? _____
11. Marcus and Quintus are Roman boys.

12. Julius is a man, Aemilia is a woman.

13. Is Julia a boy? _____
14. Medus is not a boy but a man. _____

Exercitium 2.1.4

Consider this sentence, from *versus 9*, p.13.

Iūlius pater est.

From the pictures at the top of that page, and from the little family tree in the margin, we can conclude that Julius is the father. The word “*pater*” seems to mean “father”.

Therefore:

Iūlius pater est. = Julius is the father.

Now consider this sentence, from *versus 10*.

Iūlius pater Mārcī et Quīntī est.

What are “*Mārcī et Quīntī*” adding to this sentence? How can we add “Marcus and Quintus” to the sentence “Julius is the father?”

Iūlius pater Mārcī et Quīntī est. = Julius is the father *of Marcus and Quintus*.

So the ending “*ī*” in this context seems to be communicating a sort of possession.

Mārcī = *of Marcus*

Quīntī = *of Quintus*

pater Mārcī = father *of Marcus*

māter Quīntī = mother *of Quintus*

Translate each of the following phrases.

1. pater Mārcī _____	4. māter Iūliae _____
2. pater Quīntī _____	5. pater Iūliae _____
3. māter Quīntī _____	6. fīlius Aemiliae _____
7. fīlius Iūliī _____	
8. fīlia Iūliī et Aemiliae _____	
9. fīliī Iūliī et Aemiliae _____	
10. liberī Iūliī et Aemiliae _____	

Exercitium 2.1.5

Translate each of the following sentences from Latin to English.

1. Iūlius pater est. Aemilia est māter.

2. Iūlius pater Mārcī et Quīntī est.

3. Iūlius pater Iūliae quoque est.

4. Aemilia est māter Mārcī et Quīntī et Iūliae.

5. Mārcus fīlius Iūliī est. Mārcus fīlius Aemiliae est.

6. Iūlia est fīlia Iūliī et Aemiliae.

Exercitium 2.1.6

Multiple choice: Circle the correct translation of each of the following.

1. Julius is the father of Marcus.

- a) Iūlius pater Mārcī est.
- b) Iūliī pater Mārcus est.
- c) Iūlius pater Mārcus est.

2. Quintus is the son of Julius.

- a) Quīntus fīlius Iūlius est.
- b) Quīntus fīlius Iūliī est.
- c) Quīntus fīliī Iūliī est.

3. Julia is the daughter of Julius.

- a) Iūliae fīlia Iūliī est.
- b) Iūlia fīlia Iūliae est.
- c) Iūlia fīlia Iūliī est.

4. Julia is the daughter of Aemilia.

- a) Iūlia fīlia Aemiliae est.
- b) Iūlia fīlia Aemilia est.
- c) Iūlia fīliae Aemiliae est.

5. Aemilia is Julia's mother.

- a) Aemilia māter Iūliī est.
- b) Aemilia māter Iūliae est.
- c) Aemiliae māter Iūlia est.

6. Aemilia is the mother of Quintus and Marcus.

- a) Aemiliae māter Quīntuī et Mārcuī.
- b) Aemilia māter Quīntus et Mārcus.
- c) Aemilia māter Quīntī et Mārcī.

7. Quintus and Marcus are sons of Julius.

- a) Quīntus et Mārcus filiī Iūliī sunt.
- b) Quīntī et Mārcī filiī Iūliī sunt.
- c) Quīntus et Mārcus filius Iūliī sunt.

Exercitium 2.1.7

Answer each question with a complete sentence in Latin.

1. Quis est Mārcus? _____
2. Quis est Iūlius? _____
3. Quae est Aemilia? _____
4. Quae est Iūlia? _____
5. Estne Iūlia fēmina Rōmāna? _____

6. Quis pater Mārcī est? _____
7. Quae est māter Mārcī? _____
8. Quae māter Iūliae est? _____
9. Quī sunt filiī Iūliī? _____
10. Quae est filia Iūliī et Aemiliae? _____

Exercitium 2.1.8

Translate each of the following sentences from English to Latin.

1. Julia is a Roman girl. _____
2. Marcus and Quintus are Roman boys.

3. Marcus is the son of Julius. _____

4. Julia is the daughter of Julius. _____
5. Quintus is Aemilia's son. _____
6. Aemilia is the mother of Quintus. _____
7. Julius is the father of Marcus, Quintus and Julia.

Exercitium 2.1.9

When the author of our textbook introduces new question words, we figure out what the question is asking by *looking at the answer*. For example, back in *Capitulum Primum* we saw questions beginning with the word “*Quid*”:

Quid est Sparta? Sparta oppidum est.

Quid est Crēta? Crēta īnsula est.

Based on the answers, we can conclude that “*Quid...?*” is asking “What...?”

In this *capitulum*, we learn several question words that all seem to be asking “Who...?”

Quis est Mārcus? Mārcus puer Rōmānus est.

Quae est Iūlia? Iūlia est puella Rōmāna.

Quis pater Mārcī est? Iūlius pater Mārcī est.

Quae est māter Mārcī? Māter Mārcī est Aemilia.

Why is it sometimes “*Quis*”, sometimes “*Quae*”? Did you notice that “*Quis*” is used with males (*Mārcus*, *pater*) and “*Quae*” with females (*Iūlia*, *māter*)?

We also saw the question word “*Quī*”:

Quī sunt filiī Iūliī? Filiī Iūliī sunt Mārcus et Quīntus.

“*Quī*” is used when the “Who” is plural.

Fill-in each blank with one of these question words: quis, quae, quid, quī.

1. _____ est Mārcus?	6. _____ est Aemilia?
2. _____ est Iūlia?	7. _____ sunt Dāvus et Mēdus?
3. _____ sunt Mārcus et Quīntus?	8. _____ est Italia?
4. _____ est Iūlius?	9. _____ est Quīntus
5. _____ est Sparta?	10. _____ sunt filiī Iūliī et
Aemiliae?

Exercitium 2.1.10

On p.13, *versus* 8-9, we see a long list of people, which concludes with “*Mēdusque*”:

Iūlius, Aemilia, Mārcus, ..., Dāvus, Dēlia Mēdusque sunt familia Rōmāna.

In the margin, it shows the following:

-que = et — : Mēdus-*que* = *et* Mēdus.

From this, we can see that putting “*que*” at the end of a word is like putting “*et*” before the word. Look at the examples below, then convert the others.

Iūlius **et** Aemilia = Iūlius Aemilia**que**

Mārcus, Quīntus Iūlia**que** = Mārcus, Quīntus **et** Iūlia

1. puerī puellaeque = puerī et puellae
2. servī et ancillae = servīque ancillae
3. litterae numerīque = _____
4. Italia et Graecia = _____
5. Mārcus et Quīntus = _____
6. Ūna filia duoque filiī = _____
7. Iūlius Aemiliaque = _____
8. filiī et filiae = _____

Lēctiō Secunda (versūs 25-62)

Exercitium 2.2.1

In Capitulum Prīmum, we saw that the *plūrālis* of “fluvius” is “fluvi**ī**”. Here in Capitulum Secundum, we have seen the same ending used to communicate *possession* for a *singulāris* word: Iūlius est pater Mārc**ī**. “Mārc**ī**” is *singulāris*, and communicates *possession*: “Julius is the father *of Marcus*.”

From this point forward, when you see a noun with the ending “-ī”, you will have to discern whether that noun is *plūrālis* **OR** is *singulāris* and communicating possession. Consider these examples:

Mārcus et Quīntus **puerī** sunt.

Iūlius pater **Mārcī** est.

puerī – *plūrālis*

Mārcī – *singulāris* communicating possession

In each sentence below, there are one or two nouns with the ending “ī”. Over each underlined noun, write either “pl”, if the noun is *plūrālis*, or “sing”, if the noun is *singulāris* and communicates possession.

1. Mārcus et Quīntus nōn virī, sed puerī sunt.
2. Virī sunt Iūlius et Mēdus et Dāvus.
3. Iūlius pater Mārcī et Quīntī est.
4. Mārcus fīlius Iūliī est.
5. Mārcus et Quīntus sunt filiī Iūliī.
6. Mārcus, Quīntus, Iūliaque sunt trēs liberī.
7. Liberī sunt filiī filiaeque.

Exercitium 2.2.2

Translate the following.

1. Mēdus fīlius Iūliī nōn est, Mēdus est servus Iūliī.

2. Iūlius dominus Mēdī est. Iūlius dominus servī est.

3. Mēdus et Dāvus duo servī sunt.

4. Iūlius est dominus servōrum et pater liberōrum.

5. Dēlia et Syra duae ancillae sunt.

6. Aemilia domina ancillārum est.

Exercitium 2.2.3

In Lēctiō Prīma, we saw that the ending “ī” could communicate possession.

Iūlius pater *Mārcī* est. = Julius is the father of *Marcus*.

In Lēctiō Secunda, we encounter the plural possessive forms.

Iūlius dominus *servōrum* est. = Julius is the master of *the slaves*.

Aemilia domina *ancillārum* est. = Aemilia is the mistress of *the slave women*.

We have now learned four forms for each noun:

	<u>singulāris</u>	<u>plūrālis</u>	<u>singulāris</u>	<u>plūrālis</u>
subject form	puer	puerī	ancilla	ancillae
possession form	puerī	puerōrum	ancillae	ancillārum

Fill-in each of the blanks with the appropriate form of the right noun. You must use several different nouns, not just forms of ‘puer’ and ‘ancilla’.

1. Dēlia est _____ Aemiliae.
2. Syra quoque _____ est.
3. Dēlia et Syra _____ sunt.
4. Aemilia est domina _____ et māter _____.
5. Iūlia est _____ Aemiliae et Iūliī.
6. Dāvus et Mēdus nōn sunt _____ sed _____.
7. Dāvus _____ Iūliī est.
8. Iūlius est dominus _____ et pater _____.
9. Mārcus _____ Iūliī est.
10. _____ est pater _____; _____ māter _____ est.

Exercitium 2.2.4

Multiple choice: Circle the correct translation of each of the following.

1. Medus is not the son of Julius
a) Mēdus fīlius Iūliī nōn est.
b) Mēdus fīlius Iūlius nōn est.
c) Mēdus fīliī Iūliī nōn est.
2. Medus is the slave of Julius.
a) Mēdus servī Iūliī est.
b) Mēdus puer Iūliī est.
c) Mēdus servus Iūliī est.

3. Julius is the master of Medus.	a) Iūlius dominus Mēdus est.
b) Iūlius dominī Mēdī est.
c) Iūlius dominus Mēdī est.
4. Davus and Medus are slaves.	a) Dāvus et Mēdus servī sunt.
b) Dāvus et Mēdus servī est.
c) Dāvī et Mēdī servī sunt.
5. Delia and Syra are slave women.	a) Dēlia et Syra ancilla est.
b) Dēlia et Syra ancillae sunt.
c) Dēlia et Syra ancilla sunt.
6. Aemilia is the mistress of Delia.	a) Aemiliae dominae Dēliae est.
b) Aemilia domina Dēliae est.
c) Aemilia domina Dēlia est.
7. Is Medus the son of Julius?	a) Mēdus filius Iūliī est?
b) Estne Mēdus filius Iūliī?
c) Est Mēdus filius Iūliī?
8. Is Delia the daughter of Aemilia?	a) Estne Dēlia filia Aemiliae?
b) Estne Dēlia filia Aemilia?
c) Dēlia filia Aemiliae estne?

Exercitium 2.2.5

Answer each question with a complete sentence in Latin.

1. Quis est Mārcus? _____
2. Quis est pater Mārcī? _____
3. Quae est māter Mārcī? _____
4. Quae est filia Iūliī et Aemiliae? _____

5. Quī sunt filiī Iūliī et Aemiliae? _____

6. Quis est Mēdus? _____
7. Quī sunt Mēdus et Dāvus? _____

8. Quae est Dēlia? _____
9. Quis est dominus servōrum? _____
10. Quae est domina ancillārum? _____

Exercitium 2.2.6

When answering questions, often the answer contains every word from the question except the question word itself, and the question word is replaced with the word which answers the question. Consider these examples, in which the questions are answered first by restating the question with a “blank” in place of the question word:

- Q: Quid est Sparta? Quis est Mārcus? Quis pater Mārcī est?
- A: Sparta _____ est. Mārcus _____ est. _____ pater Mārcī est.
- A: Sparta oppidum est. Mārcus puer Rōmānus est. Iūlius pater Mārcī est.

Two new question words in this *lēctiō* are “*Cuius...?*” and “*Quot...?*”. We can figure out what questions these words are asking by noticing what word in the answer is *not* in the question itself.

Cuius servus est Dāvus? Dāvus servus **Iūlii** est.

Remember: *Iūlii* = of Julius

If the answer is “of Julius”, what is the question? “Cuius?” = “Whose...?”

Quot liberī sunt in familiā Iūlii? In familiā Iūlii sunt **trēs** liberī.

If the answer is “three children”, what is the question? “Quot?” = “How many...?”

Answer each question with a complete sentence in Latin.

1. Quot liberī sunt in familiā Iūlii? _____
2. Quot filiī sunt in familiā Iūlii? _____
3. Quot filiae in familiā sunt? _____
4. Cuius pater est Iūlius? _____
5. Cuius filia est Iūlia? _____

6. Quot servī sunt in familiā? _____
7. Cuius servī sunt Mēdus Dāvusque? _____
- _____
8. Cuius dominus est Iūlius? _____
9. Cuius ancilla est Dēlia? _____

Exercitium 2.2.7

Translate the following from English into Latin.

1. Marcus is a Roman boy. _____
2. Marcus is the son of Julius and Aemlia. _____
- _____
3. Is Medus the son of Julius? _____
4. Medus is the slave of Julius. _____
5. Davus is also the slave of Julius. _____
- _____
6. Julius is the master of Medus and Davus. _____
- _____
7. Julius is the master of the slaves. _____
- _____
8. Aemilia is the mistress of Delia and Syra. _____
- _____
9. Is Julia a slave woman? _____
10. Julia is a little girl. _____

Exercitium 2.2.8

We have seen these two ways to communicate the same thing:

multī servī = magnus numerus servōrum

many slaves = a large number of slaves

paucī servī = parvus numerus servōrum

few slaves = a small number of slaves

Using the above two examples as guides, convert each of the following from one form to the other.

1. Paucī fluvīī = _____

2. Paucae īnsulae = _____

3. Multae īnsulae = _____

4. Multa oppida = _____

5. Paucī līberī = _____

6. Parvus numerus līberōrum (M) = _____

7. Magnus numerus līberōrum (M) = _____

8. Magnus numerus servōrum (M) = _____

9. Parvus numerus ancillārum (F) = _____

10. Parvus numerus exemplōrum (N) = _____

11. Pauca exempla = _____

12. Multae litterae = _____

Exercitium 2.2.9

Multiple choice: Circle the correct translation of each of the following.

1. Whose slave is Davus?
a) Cuius servī est Dāvus?
b) Cuius servus est Dāvus?
c) Cuius servus est Dāvī?
2. Davus is the slave of Julius.
a) Dāvus servus Iūliī est.
b) Dāvus servus Iūlius est.
c) Dāvī servī Iūlius est.
3. Whose slave woman is Syra?
a) Cuius ancilla est Syrae?
b) Cuius ancilla est Syrus?
c) Cuius ancilla est Syra?
4. Aemilia is the mistress of the slave women.
a) Aemlia domina ancillārum est.
b) Aemlia domina ancillae est.
c) Aemliae dominae ancillārum est.
5. How many children are in the family?
a) Quot līberī sunt in familia?
b) Quot līberī est in familiā?
c) Quot līberī sunt in familiā?
6. In the family of Julius are three children.
a) In familiā Iūliī sunt trēs līberī.
b) In familiā Iūlius sunt trēs līberī.
c) In familia Iūliī sunt trēs līberī.
7. The number of children is three.
a) Numerus līberī est trēs.
b) Numerus līberōrum est trēs.
c) Numerī līberōrum est trēs.
8. The number of slaves is 100.
a) Numerus servōrum est centum.
b) Numerī servōrum sunt centum.
c) Numerī servōrum sunt centum.
9. Julius is the master of many slaves.
a) Iūlius est dominōrum multōrum servōrum.
b) Iūlius est dominus multī servī.
c) Iūlius est dominus multōrum servōrum.
10. The number of slaves is large.
a) Numerus servōrum magnus est.
b) Numerī servī magnī est.
c) Numerus servī magnus est.

Exercitium 2.2.10

Draw the family and label each person with pater/māter/filius/fīlia AND his or her name

1. Līvius est pater Līviae Prīmae et Līviae Secundae. Sextus est fīlius Līviī. Octavia māter līberōrum est.
2. In familiā Flāvīī sunt duo līberī. Gaius est fīlius Flāvīī et Claudiae. Flāvia fīlia Flāvīī et Claudiae est.
3. In familiā Horātiī sunt quinque līberī. Horātius pater est, Cassia māter. Sunt trēs filiī: Mārcus, Lūcius, Pūbliusque. Fīliae sunt Horātia Maxima et Horātia Minor.
4. Pētrōnius pater Gaiī et Decimī est. Iūlia est māter līberōrum. In familiā Pētrōniī sunt duo filiī et ūna fīlia. Fīlia Pētrōniī et Iūliae est Pētrōnia.

Exercitium 2.2.11

Read the following description of a different *familia Rōmāna*, then answer the questions below, *Latīne* (in Latin). Answer as thoroughly as you can.

Mārcus Claudius vir Rōmānus est. Flāvia fēmina Rōmāna est. Publius
est puer Rōmānus. Claudia Prīma et Claudia Secunda puellae Rōmānae sunt.

M. Claudius pater est; Flāvia māter est. Claudius pater Publii est. Māter

M. Claudius = Mārcus Claudius

Publii est Flāvia. Publius et Claudia Prīma et Claudia Secunda sunt līberī

Claudiī et Flāviae. In familia Claudii sunt trēs līberī: ūna fīlius et duo fīliae.

Rūfus et Dāvus servī sunt. Rūfus nōn est Rōmānus sed Graecus. Dāvus

Rōmānus est. M. Claudius dominus Rūfi et Dāvi est. Rūfus nōn est fīlius

Claudiī; Rūfus est servus Claudii. Dāvus quoque servus Claudii est. Mārcus

Claudius dominus servōrum est. In familia Claudii sunt duo servī.

1. Quis est Publius? _____

2. Quae est Flāvia? _____

3. Quis est fīlius Marcī Claudii? _____

4. Quae est māter Claudiae Prīmae? _____

5. Estne Dāvus fīlius Claudii? _____

6. Quot līberī sunt in familiā Claudii? _____

7. Quot servī in familiā sunt? _____

8. Estne familia Claudii magna? _____

Lēctiō Tertia (versūs 63-92)

Exercitium 2.3.1

In this capitulum, we have learned new endings which communicate possession. However, when we wish to say “your son” or “my son”, we use a form of “meus” or “tuus” *with an ending which matches the noun*. Look at these examples.

filius Iūliī = the son of *Julius* filius meus = my son filius tuus = your son

Each blank is the *ending* of a word, not a complete word. Fill-in each blank with one of the endings listed below. Be sure to include macrons!

-us -ī
-a -ae

1. Cornēlius: “Cuius serv____ est Mēdus?”
2. Iūlius: Mēdus serv____ me____ est.”
3. C: “Estne Dāvus serv____ tu____?”
4. I: Dāvus quoque serv____ me____ est. Serv____ me____ sunt Mēdus et Dāvus et cēter____ mult____.”
5. C: “Estne Dēlia ancill____ tu____?”
6. I: “Dēlia est ancill____ me____, et Syra quoque ancill____ me____ est. Ancill____ me____ sunt Dēlia et Syra et cēter____ mult____. Famili____ me____ magn____ est.”

Exercitium 2.3.2

Fill-in each blank with the right form of either “meus” or “tuus”.

1. Cornēlius: “Mārcus est filius tuus. Estne Mēdus quoque filius _____?”
2. Iūlius: “Mēdus nōn est filius _____. Mēdus est servus _____.”
3. C: “Estne Dāvus servus _____?”
4. I: “Dāvus quoque servus _____ est.”
5. C: “Cuius ancillae sunt Syra et Dēlia?”
6. I: “Syra et Dēlia sunt ancillae _____.”
7. C: “Num Iūlia ancilla _____ est?”
8. I: “Iūlia nōn est ancilla _____, sed fīlia _____!”
9. C: “Quot servī sunt in familiā _____?”
10. I: “In familiā _____ sunt centum servī.”
11. C: “Centum servī! Magnus est numerus servōrum _____!”

Exercitium 2.3.3

Fill-in the blanks: If the singulāris is given, provide the plūrālis; if the plūrālis, provide the singulāris.

<u>Singulāris</u>	<u>Plūrālis</u>	<u>Singulāris</u>	<u>Plūrālis</u>
1. filius	_____	8. domina	_____
2. filia	_____	9. _____	titulī
3. vir	_____	10. _____	vocābula
4. _____	puerī	11. fēmina	_____
5. liber	_____	12. _____	ancillae
6. _____	pāginae	13. _____	servī
7. _____	capitula	14. oppidum	_____

Grammatica Latīna (versūs 93-121)

Exercitium 2.GL.1

Identify the gender (masc., fem., neut.) and number (sing., pl.) of each of these nouns.

1. fluvius m. f. n. sing. pl.

2. īnsula m. f. n. sing. pl.

3. oppidum m. f. n. sing. pl.

4. filia m. f. n. sing. pl.

5. filius m. f. n. sing. pl.

6. servus m. f. n. sing. pl.

7. ancilla m. f. n. sing. pl.

8. fēminae m. f. n. sing. pl.

9. virī m. f. n. sing. pl.

10. puerī m. f. n. sing. pl.

11. vocābulum m.f.n. sing. pl.

12. vocābula m. f. n. sing. pl.

13. imperium m. f. n. sing. pl.

14. pāginae m. f. n. sing. pl.

15. ōceanus m. f. n. sing. pl.

16. capitula m. f. n. sing. pl.

17. fluvīī m. f. n. sing. pl.

18. imperia m. f. n. sing. pl.

19. oppida m. f. n. sing. pl.

20. puellae m. f. n. sing. pl.

21. dominus m. f. n. sing. pl.

22. puer m. f. n. sing. pl.

23. liber m. f. n. sing. pl.

24. librī m. f. n. sing. pl.